

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

44

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-23-0

2003

9395458

BRNO 2003

280, -

PŘEHLED VÝZKUMŮ 44

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Ing. Petr Škrdla, PhD., Mgr. Balázs Komoróczy, PhDr. Lubomír Šebela, CSc., PhDr. Jiří Doležel, Dana Gregorová, Alice Del Maschio
Na titulním listě:	Středověký hrádek Vratěnin, okr. Znojmo. Foto: Miroslav Bálek
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

© 2003 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Košťufík, P. 1989: Neolit. In: Belcredi, L. – Čížmář, M. – Košťufík, P. – Oliva, M. – Salaš, M.: Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov, Brno, 33-60.

Kuča, M. – Žákovský, P. 2001: Popůvky (okr. Brno-venkov), Přehled výzkumů 42 (2000), 119.

Michal Přichystal, ÚAPP Brno

Resumé

Popůvky (Bez. Brno-venkov). „Pod Šípem“. LBK (Šárka-Typus). Siedlung. Rettungsgrabung.

ŘÍČANY (okr. Brno-venkov)

„Díly od Rosic“. 700 m JZ kostela. MMK. Povrchový průzkum.

Na hranicích katastru Říčan a Ostrovačic se podařil povrchovým sběrem na svahu s V sklonem v nadmořské výšce 340 m n. m. posbírat materiál náležející kultuře s moravskou malovanou keramikou.

Martin Kuča, Milan Vokáč, FF MU Brno

Resumé

Říčany (Bez. Brno-venkov). „Díly od Rosic“. 700 m SO Kirche. MBK. Oberflächenbesichtigung.

SENORADY (okr. Třebíč)

„Červenice“. Z obce nad ZD. MMK (?). Sídliště. Povrchový průzkum.

Ve střední části táhlého jihovýchodního svahu v trati „Červenice“ se podařilo na malé ploše (asi 5-10 m) najít několik střepů z písčitého keramického těsta. Naleziště je západně od obce asi 200 m S od ZD, při levé straně polní cesty z obce do „Kavčic“. Nadmořská výška se pohybuje kolem 358 m, katastrálně patří místo obci Senorady a podloží tvoří spraš a v nejvyšší části lokality i skalní podklad (ZM 1:10 000 mapa 24-33-09, 230 mm V s. č., 5 mm J s. č.). Keramický materiál a ŠI zřejmě indikuje zahlobený objekt (MMK ?) ležící v blízkosti levé strany polní cesty ze Senorad směrem k SZ. Nálezy dokazují, že se i v podrobně prozkoumané oblasti (sběry F. Floriána) mohou objevit doposud zcela neznámé lokality.

Milan Vokáč, Martin Kuča, FF MU Brno

Resumé

Senorady (Bez. Třebíč). „Červenice“. MBK (?). Siedlung. Oberflächenbesichtigung.

SLATINKY (okr. Prostějov)

„Močilky“. LnK. MMK. Sídliště. Pohřebiště. Záchraný výzkum.

Záchraný archeologický výzkum vyvolaný budováním dvou místních komunikací v délce 250 a 200 m byl zahájen 23. září 2002 a ukončen 24. října téhož roku. Na odhumusené ploše o celkové rozloze 3600 m² bylo během uvedené doby prozkoumáno a zdokumentováno 121 objektů. Výzkum prokázal, že celé návrší „Močilky“, určené k zástavbě rodinnými

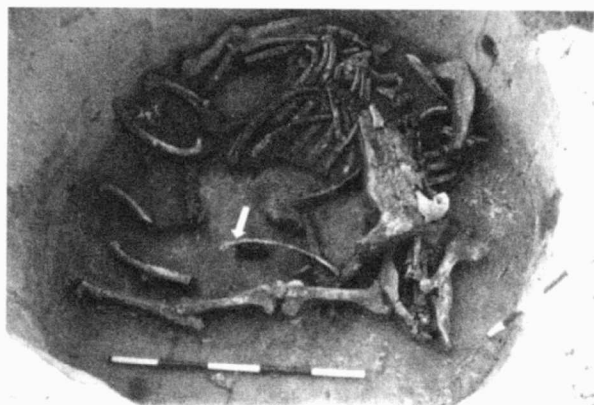

Obr. 3. Slatinky (okr. Prostějov). „Močilky“. Hrob LnK. Slatinky (Bez. Prostějov). „Močilky“. Grab der LBK.

domky, bylo během mladšího pravěku intenzivně osídleno. Hustota osídlení kulminovala ve třech obdobích: v neolitu (LnK a MMK), dále ve střední době bronzové (středodunajská mohylová kultura) a období lužických popelnicových polí (KLPP).

Kultura s lineární keramikou je zastoupena 53 objekty a 2 kostrovými hroby. Z objektů lze více než polovinu označit za stavební jámy a zbývající část za běžné sídlištní objekty, většinou bez možnosti bližšího určení. Jen 9 objektů bylo možné označit za kúlové jamky. Shodou okolností právě ony byly dislokovány na malé ploše po třech za sebou a je zřejmé, že jsou pozůstatkem nadzemní stavby. Získané nálezy celky patří k tomu nejlepšímu, co kdy byly na Prostějovsku z tohoto období získáno. Velmi cenné jsou soubory staršího stupně LnK a dva kostrové hroby, z nichž jeden obsahoval skelet nemluvněte se spondylovým náhrdelníkem a keramikou staršího stupně LnK a druhý, poněkud mladší, pohřeb nedospělého jedince. Výbavu druhého hrobu tvořily dvě nádoby (obr. 3), z nichž jedna nesla výzdobu doplněnou notovými značkami. Není jisté náhodou, že objekty staršího stupně LnK jsme nacházeli v horních partiích návrší, kdežto objekty stupně mladšího spíše v jeho střední části.

Druhou zastoupenou neoliticou kulturou je MMK, kterou reprezentuje zhruba 20 sídlištních objektů včetně těch, které již patří počátkům eneolitu. Zastoupeno je celé kulturní spektrum epilengvského vývoje včetně jordanovské skupiny (obr. 4).

Obr. 4. Slatinky (okr. Prostějov) „Močilky“. Skelet tura v objektu jordanovské skupiny. Slatinky (Bez. Prostějov). „Močilky“. Skelett eines Aurochsen. Jordanower Gruppe

Prozkoumáno bylo několik zásobnic, sklípky kruhového půdorysu, stavební jámy a pro toto období zvláště typické krátké hrotité žlaby. I v tomto případě se objekty koncentrovaly spíše na vrcholu návrší.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé

Slatinky (Bez. Prostějov). „Močilky“. LBK. MBK. Siedlung. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

TĚŠETICE (okr. Znojmo)

Intravilán obce. LBK – II. stupeň. MMK – Lengyel II. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při výstavbě ÚPS v obci se podařilo v prostoru Ruské ulice lokalizovat čtyři objekty, které náleží podle sporadických keramických nálezů do fáze IIa kultury s lineární keramikou. Liniovým výkopem byly porušeny dva pravěké objekty. Z jámy 500 (druhý se nepodařilo blíže datovat) pochází početná a reprezentativní kolekce keramiky kultury s moravskou malovanou keramikou s fragmenty keramiky s bílou monochromií na červeném povrchu (Lengyel II).

Zdeněk Čěmář, ÚAPP Brno

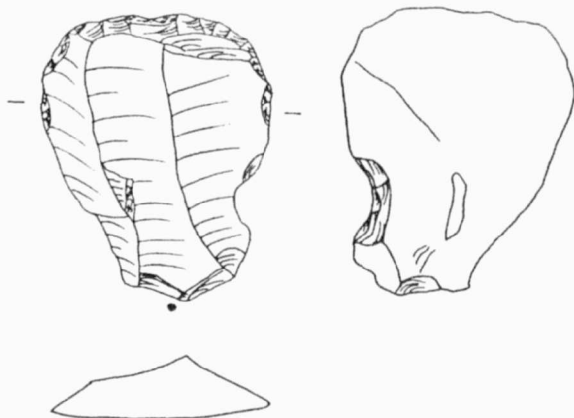
Resumé

Tešetice (Bez. Znojmo). Bebauteil der Gemeinde. LBK – Stufe IIa. MBK – Lengyel II. Siedlung. Rettungsgrabung.

VEDROVICE (okr. Znojmo)

500 m S od obce. Neolit. Soubor ŠI. Povrchový sběr

Na podzim roku 2002 byl na poli severně od obce Vedrovice (JTSK: 616050: 1178150) nalezen soubor štípané industrie. Až na ojedinělé kusy není patinován, je zhotoven z rohovce typu Krumlovský les, přičemž výrazně převažuje hrubší varieta I. Dominují různé preparační a korové úštěpy, čepele jsou v menšině. Retuš se objevila jen na několika exemplářích, nejvýraznější je úštěpové škrabadlo s vrubovitou retuší na ventrální

Obr. 5. Vedrovice (okr. Znojmo). Škrabadlo. Vedrovice (Bez. Znojmo). Kratzer.

ní straně (obr. 5). Zajímavým nálezem je též neopracovaný kus z křišťálu, tedy materiálu vyskytujícího se poměrně často v souvislosti s kulturou s MMK, nepochybně importovaný ze vzdálenějších výchozů (Kněžice?). Celkově lze o nálezu uvažovat jako o pozůstatku neolitické dílny, patinované kusy svědčí i o starší (szeletské?) aktivitě na této lokalitě.

Martin Moník, FFMU Brno

Resumé

Vedrovice (Bez. Znojmo). 500 m N von Gemeinde. Neolithikum. Komplex der Spaltindustrie. Oberflächensammlung.

VELKÉ HOŠTICE (okr. Opava)

„Pod akátovým léskem“. Lengyel (?). Sídliště. Záchranný výzkum.

Na přelomu července a srpna byl proveden záchranný archeologický výzkum pravěkého zahloubeného objektu. Akce se uskutečnila v souvislosti s budováním příjezdových komunikací k místu budoucí výstavby rodinných domků. Objekt obsahoval skromný inventář čítající pouze několik položek. Podle keramického materiálu jej lze s největší pravděpodobností přiřadit lengyelské kultuře.

Jiří Juchelka, NPÚ Ostrava

Resumé

Velké Hoštice (Bez. Opava). „Pod akátovým léskem“. Lengyel (?). Siedlung. Rettungsgrabung.

VYŠKOV (okr. Vyškov)

„Legerní pole“. LnK, MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Počátkem měsíce května byly zahájeny zemní práce na rekonstrukci stávajícího VTL plynovodu Vyškov – Klopotovice. I. stavba Vyškov – Želeč. Během letních měsíců došlo k výměně plynovodu v úseku 9,6 km. Avšak pouze přes katastr Vyškova a částečně i Pustiměř byl plynovodní řad ukládán do rýhy běžící paralelně se starým plynovodem. Ve zbývajícím úseku pak byl kladen do výkopů po vyzvednutém